

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

HET VUILNISBAKKENVOLK

Een jeugdtoneelstuk

door 1980

Dirk Vermiert

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2005

Nr.1423

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ZES tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagkaart die, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.
info@ibva.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk **HET VUILNISBAKKENVOLK** op te voeren moet de naam van auteur **DIRK VERMIERT** vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

© 1985 Toneelfonds J. Janssens/Dirk Vermiert
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

H E T V U I L N I S B A K K E N V O L K

+++++

een jeugdtoneelstuk

van Dirk Vermiert

personen

Vader (Olivier)

Moeder (Antoinette)

Dochter (Virginia)

Stanislavski (Burger Klasse C)

Kolonel SBH Zwanezang (Groot-vizier van Nieuw Antverpia)

Luitenant Endeldarm (Majordomus)

maart-april 1982

EERSTE SCENE

+++++

(Toneelbeeld :

De achterwandschildering geeft een beeld van een zeer futuristische stad. Centraal een konstruktie van - liggend - opeengestapelde vuilnisbakken. Minimum vijf in getal. De twee bovenste horen toe aan Vader en Moeder, de onderste zijn twee 'logeerkamers' en de kamer van de Dochter.

Verder liggen er een aantal vuilbakken verspreid over de scène. Enkele daarvan hebben echter een speciale functie. Er is een vuilbak-auto voor Vader, een vuilbak-keuken voor Moeder, een vuilbak-stereoketen voor de Dochter en een vuilbak-winkeltje voor Stanislavski.

Aan de cour-kant, een waslijn en een vuilbak-brievenbus.

Aan de jardin-kant, een moestuintje.

Kleding :

Vader, Moeder en Dochter dragen een samenraapsel van ouderwetse kleren.

De anderen dragen ultra-moderne kleding uit het jaar 2000.

Uit de stereo-keten van de Dochter klinkt muziek uit de jaren '60. Moeder wast kleren in een vuilbak-wastobbe met wasbord en hangt die te drogen aan de lijn. Vader ligt in zijn vuilbak en leest een oud boek bv. Arthur, koning voor eens en altijd van T.H. White.)

DOCHTER

(ze neemt een stuk kleding over van moeder en hangt het zelf op)

Wat heeft Vader ? Hij is vandaag nog niet uit bed gekomen. Is hij ziek ?

MOEDER

Welnee. Hij heeft alleen beslist vandaag een vrije dag te nemen.

DOCHTER

Dat deed hij gisteren ook al.

MOEDER

Nou ja. En dan ?

DOCHTER

Als hij niet oppast is hij al zijn vrije dagen kwijt voor hij het weet.

MOEDER

Hij heeft er nog 40 tegoed. Trouwens daar hoef jij je niet mee te bemoeien. Ieder kiest zelf zijn vrije dagen wanneer hij maar wil, of het nu allemaal na elkaar is of gespreid over de gehele duur van de Kringloop.

DOCHTER

Natuurlijk, dat weet ik. Maar ... ik had alleen maar gehoopt dat we dit jaar een aantal vrije dagen samen zouden nemen. En als Vader zo verder doet komt daar beslist niets van.

MOEDER

Hij wou kost wat kost dat boek uitlezen.

DOCHTER

Vader leest het voor de vierde keer.

MOEDER

Hou nu maar op met dat gezeur. Zorg maar dat jij je werk af krijgt.

DOCHTER

Ik heb al twee ringen en één halssnoer klaar. Dat is meer dan genoeg om straks te

ruilen.

MOEDER

Je bent een schat. Als je nou nog wat kruiden wil gaan plukken dan begin ik zo-meteen aan het Tweede Eten.

VADER

Vroeger noemde men dat het middagmaal.

MOEDER

Dan vind ik dat we het ook zo moeten noemen. Klinkt toch veel mooier. Middagmaal.

DOCHTER

(loopt naar Vader)

En het Eerste en het Derde Eten ?

VADER

Het Eerste was het ontbijt, en het Derde ... wacht eens even ... hoe was het nou ook alweer ? Hier heb ik het : het avondmaal. Heel simpel.

DOCHTER

Als je het boek uit hebt, mag ik het dan lezen ?

VADER

Natuurlijk.

(ze wil weglopen naar de moestuin)

Wacht eens even, Virginia. Je mag het hebben als je nu die muziek van je een tijdje uitzet. Ik moet me kunnen concentreren op dit boek.

DOCHTER

Komt voor mekaar.

(ze loopt naar haar vuilbak-stereoketen en schakelt hem uit. Dan gaat ze naar de moestuin en trekt kruiden uit, ondertussen het laatst gespeelde deuntje meeneuriënd)

MOEDER

Olivier, heb je vandaag al in de brievenbus gekeken ?

VADER

Nee. Er is toch nooit wat.

MOEDER

Zelfs dan moet je elke dag kijken. Je kan nooit weten.

VADER

De mensen schrijven elkaar geen brieven meer. Dat is verouderd.

MOEDER

Dat kan, maar wij hebben geen telefoon of videfoon, dus moeten ze ons wel schrijven.

VADER

Goed, als je er op staat, kijk jij dan maar vandaag.

(Moeder kijkt in de brievenbus en haalt er een pakje uit)

MOEDER

Niets. Alleen maar een pakje.

VADER

Een pakje ?

MOEDER

Ja, een pakje. Wat is er nou zo vreemd aan een pakje ?

VADER

Dat is jaren geleden dat we van iemand nog een pakje kregen.

MOEDER

(ze gaat naar Vader)

Olivier, kijk eens. Er staat helemaal niets op, geen afzender, geen adres. Zou het dan wel voor ons zijn ?

VADER

Vanzelfsprekend, want dat betekent dat iemand speciaal hiernaartoe is gekomen om het in onze brievenbus te deponeren. Vooruit, maak open.

MOEDER

Wat is dat voor een ding ?

VADER

Geef eens hier. (bekijkt de cassette) Zo'n ding heb ik nog nooit gezien. Wacht, ik kijk even in een Oude Afbeeldingen Boek. Misschien vind ik er een foto-plaatje van. (hij zoekt in een vuilbak en haalt er verschillende boeken uit. De dochter komt bij hen staan.)

DOCHTER

Zoek je iets, Vader ?

VADER

Het Oude Afbeeldingen Boek !

DOCHTER

Dat ligt op mijn bed.

VADER

En wat moet de juffrouw daarmee ?

DOCHTER

Ik kijk naar de afbeeldingen. Of dacht je soms dat ik er soep van kookte ?

VADER

Dat boek hoort thuis in onze bibliotheek, dat mag je niet zomaar laten rondslingeren.

DOCHTER

Het slingert niet rond het ligt op mijn bed.

VADER

Al goed. Al goed. Als je er toch in kijkt, dan weet jij misschien wat dit spul voorstelt ?

DOCHTER

Dat is een cassette. Dat weet het kleinste kind.

MOEDER

En wat doe je daarmee ?

DOCHTER

Daar kan je muziek mee opnemen, en later, als je nog eens zin hebt om die muziek te beluisteren, kan je hem terug afspelen.

MOEDER

Dat is gek. Wie geeft ons nu een pakje muziek ?

DOCHTER

Laten we eens luisteren wat er op staat, dan weten we het meteen.

VADER

Kan je dat ?

DOCHTER

Zeker. Dit is een zeer oud model cassette. Nu maken ze ze veel kleiner. Nauwelijks een vingernagel groot.

VADER

En dit ding kan jij afspelen ?

DOCHTER

Mijn vuilbak-stereoketen is ook heel oud.

(ze steekt de cassette in de afspeelapparatuur)

Nu nog deze knop indrukken. Opgepast daar komt ie !

STEM

Tot U spreekt Kolonel Stafbrevethouder Zwanezang, Groot-vizier van Nieuw Antverpia.

VADER

Hoor eens aan, dat is ook niet de eerste de beste.

DOCHTER

En ik had zo gehoopt dat het muziek van de Beatles was.

STEM

Wij konstateren dat U op zeer ernstige wijze het uitzicht op onze stad schaadt. De gestroomlijnde architectuur eigen aan onze stad wordt op ouderwetse wijze doorbroken omdat U het nodig acht er een andere levenswijze op na te houden dan de normaal gangbare. Wij verzoeken U dan ook vriendelijk deze plaats onmiddellijk te ontruimen, alle oude spullen te verbranden en intrek te nemen in de stad Antverpia. U zal daar worden opgevangen door het Centraal Bureau voor Degelijke Huisvesting en Hygiëne.

Een huis zal U worden toegewezen. Een beroep voor U uitgekozen.

Gelieve aan deze vraag te voldoen voor het einde van een volledige Kringloop, hetzij 24 uur delen.

(de band eindigt met een elektronische versie van het Sinjorenlied)

VADER

Waar haalt zij verdomme het lef vandaan !! Wij zijn vrije burgers van de Federale Staat Vlaanderen en wij mogen wonen waar we willen en hoe we willen. Ik dien een klacht in bij het Hoger Gerechtshof ter Bescherming van de Mensenrechten.

MOEDER

Olivier, hou je in godsnaam kalm. Met opwinding bereiken we niets.

DOCHTER

Moeder heeft gelijk. Laten we rustig bekijken wat we kunnen doen. Ik wil hier beslist blijven wonen, veel gezelliger dan in die mierenhoop daar.

VADER

Zo denk ik er ook over. Ik heb geen zin om me te onderwerpen aan hun militaire wetten. Vrijheid moet er zijn.

MOEDER

Toch heb ik horen zeggen dat het daar niet zo slecht is. Alles is keurig netjes in orde. Iedereen heeft zijn eigen huis met drie dimensionale Televisie, een tuintje met zwemdok en een stuk of twee robotten om het huishouden te doen en andere klusjes.

DOCHTER

Maar ze eten altijd instant-voedsel of nemen vitaminepillen.

VADER

En elke dag moeten ze uit werken.

MOEDER

Juist. Maar met het geld dat ze verdienen gaan ze toch maar elk jaar op reis.

VADER

Reizen noem jij dat. Naar Mars vliegen om daar onder een kunstmatig in stand gehouden zon, bruin te bakken.

MOEDER

Fout. Mars is een casino-planeet. De echte zonnebad-planeten moeten zalig zijn om te bezoeken.

VADER

Maakt niets uit. Geef mij maar mijn zonnetje van elke dag hier op deze planeet Aarde.

MOEDER

Eén enkele keer zou ik toch ...

VADER

Ja, ja. Ik hoor je al komen. Olivier, lieveling, als jij nou eens voor een paar maanddelen in de stad zou gaan werken, dan kunnen we samen een reisje maken. Geen spraken van. Antoinette, ik doe het niet.

MOEDER

Jij denkt ook alleen maar aan jezelf.

VADER

Ik wil niet in het gareel lopen.

MOEDER

Dan ga ik zelf in de stad werken.

VADER

Over mijn lijk !!

(de Dochter heeft een plaat op de draaitafel gelegd en draait de volumeknop nu helemaal open)

En zet die rotmuziek af !!!!

(plotse stilte)

DOCHTER

Er is een oud spreekwoord dat zegt : Maak je niet dik, dun is de mode.

VADER

Het spijt me.

MOEDER

Je mag je niet zo opwinden, Olivier. Dat is slecht voor je hart, en je mag bovendien niet vergeten dat we geen Lexotan in huis hebben. Het kalmeringsmiddel bij uitstek voor alle Antverpianen.

VADER

Lieve help, wat is er toch met me aan de hand ? Het is weken geleden dat ik me nog zo liet gaan.

MOEDER

Gelukkig hebben we een verstandige Dochter die tijdig paal en perk stelt aan onze uitspattingen.

VADER

Wat dachten jullie ervan als ik mezelf een kleine straf oplegde voor deze vrijpostigheid ? Vier vrije dagen minder ?

DOCHTER

Naar mijn mening is dat lichtelijk overdreven.

MOEDER

Het strekt je tot eer, die zelfkastijding, maar lijkt mij overbodig. Laten we ons beter gezamenlijk inzetten tegen die intriges van hogerhand met de bedoeling ons het leven zuur te maken.

VADER

Gelijk heb je !! Zijn wij het Vuilnisbakkenvolk of niet ?

DOCHTER/MOEDER

Dat zijn we !!!

LIED ' Het Vuilnisbakkenvolk'

(voor tekst zie bijlage)

(tijdens hun nummer komt Stanislavski op)

STANISLAVSKI

Uitstekend ! Bravo !! Bravissimo !!!

(even stilte. De anderen staren hem aan alsof het voorhistorisch monster betrof. Stanislavski speelt erg overdreven en patetisch. hij maakt daarbij dankbaar gebruik van gekunstelde houdingen en een overdreven geladen tekstzegging.)

Wat staart gij lieden mij bologend aan, al was ik een op hol geslagen schim uit de onderwereld ?

MOEDER

(zacht tot Vader)

Dat is beslist een spion !

STANISLAVSKI

Welke duistere machten hebben deze mensenkinderen met stomheid geslagen ? Is het uw dronken toorn, O gij , teatergod Dionysos ?

VADER

Sorry, vreemdeling. Wij zijn verbaasd over uw aanwezigheid hier. Niemand waagt zich zonder bescherming zo ver buiten de stad.

STANISLAVSKI

Mijn leergierigheid gaf me vleugels in de wind, Icaros achterna.

DOCHTER

Er waait slechts een licht briesje.

STANISLAVSKI

Welke een mooie mondjesmaat geprevelde woorden ontsnappen uw roodomrande mond ? Zij ontroeren mij.

DOCHTER

Het zou me niets verwonderen als dit creatuur ontsnapt was uit Buitenbeentjes-planeet.

STANISLAVSKI

De extase wordt mij te machtig. Gun mij een wijle rust.

(draait hen de rug toe, wacht enkele seconden)

Zo, ik ben weer Heer en Meester over mijn emoties.

(zet zich in houding)

Mag ik me even voorstellen : Stanislavski, Burger Klasse C, woordkunstenaar en acteur.

VADER

Aangenaam.

STANISLAVSKI

Sta mij toe, samen met U, mezelf ten dis uit te nodigen.

MOEDER

Virginia, haal het woordenboek er bij.

DOCHTER

Ik denk dat die sukkel aan tafel wil gaan.

MOEDER

Maar ... ik ben nog niet aan de bereiding begonnen !

(ze kijken elkaar schouderophalend aan)

VADER

Nou, vooruit dan maar. Als U zich hier wil neerzetten. Virginia, haal een fles appelwijn.

(ze zetten zich rond een vuilbak-tafel. Stanislavski blijft rechtstaan, hij vindt geen plaatsje dat hem 'zuiver' lijkt.)

En, ... heu ..., Burger, waaraan danken wij uw bezoek ?

STANISLAVSKI

Een korte vertelling die zodadelijk aan mijn lippen zal ontspruiten na smering mijner schorre stembanden met uw verrukkelijk elixer.

(Virginia op met de wijn)

DOCHTER

Hier heb ik een fles, drie Kringlopen oud.

(als ze de fles op tafel zet, tot Vader)

Hou hem in 't oog, Vader, denk aan die cassette-brief.

(Vader opent de fles en geeft ze aan Stanislavski)

STANISLAVSKI

Een glas ?

VADER

Daar hebben we de Florijnen niet, voor.

(Stanislavski drinkt maar houdt de fles bij zich)

U mag de fles doorgeven.

STANISLAVSKI

Pardon, sprak U tegen mij ?

VADER

Zoals ik zei, doorgeven ! Kunnen de anderen ook drinken.

STANISLAVSKI

Mijn waarde gastheer, ik sta perplex en mijn voeten schieten wortel in de grond.

Hoor ik U mij noden een onhygiënische daad te stellen ?

MOEDER

(rukt de fles uit zijn handen. drinkt en geeft door. als de fles terug bij Stanislavski komt weigert hij te drinken)

't Zal toch moeten. Wij hebben ook dorst.

STANISLAVSKI

Ik was mijn handen in onschuld.

DOCHTER

U woont in de stad ?

STANISLAVSKI

Geen andere plaats is mij meer genegen. U verzuimt van haar gouden schatten te genieten. Daarom hebben mijn voeten mij hiernaartoe gebracht.

VADER

In opdracht van de Grote Raad der Militairen ?

STANISLAVSKI

Zij gaven mij hiertoe geen bevel. Ik ben gekomen uit vrije wil en ben persoonlijk drager van alle konsekwenties. Een boek, mij begenadigd lezer, gevonden in het Rijksmuseum voor Oudheidkunde, een boek besneeuwd door bergen stof, trof mij door zijn inhoud, zo, dat ik, na bespreking met mijn Spelgezellen, besloten heb dit stuk op te voeren de eerst komende drie maandelen op de Spektakel-planeet.

DOCHTER

Praat jij ook zo moeilijk als je een brood koopt ?

STANISLAVSKI

Zal ik mij wat duidelijker maken ? Hier steek dit even in je afspiegelstereoketen, wil je ?

LIED 'Stanislavski'

(voor tekst zie bijlage)

Met andere woorden, ik vraag uw welwillende belangstelling en toelating om uw dagelijks brood te delen en te bestuderen opdat ik triomfen zou oogsten door een natuurgetrouwe weergave.

DOCHTER

Wat zou ik graag de Spektakel-planeet bezoeken.

STANISLAVSKI

Het zal mij een genoegen zijn om uw amberkleurige huid te zien blozen wanneer mijn illustere bewonderaars hun fiat geven en U in de mogelijkheid zullen stellen Spektakel-planeet te bezoeken.

DOCHTER

Echt ?

STANISLAVSKI

Mijn inspanningen zullen een uitputtend karakter vertonen. Maar ... U zal een wijle uw fantasierijke kleding moeten aanpassen aan de gangbare normen van fatsoen en menselijkheid.

DOCHTER

Wat scheelt er verdomme aan mijn uiterlijk ?

VADER

Daar zullen we het later nog wel over hebben. U hebt echter nog maar een deel van mijn vraag beantwoord. Waarom zoekt U ons op ?

STANISLAVSKI

Een vermoeden streelt mijn hersenen, dat wij dezelfde taal niet spreken. Ik zal daarom afdalen naar de diepste riolen van mijn ingewanden en mijn tong - hoe beweeglijk zij ook moge zijn - enige beperking opleggen.

(schraapt de keel)

Het stuk speelt zich af voor de Grote Fall Out van 1984. Ik ben naar jullie toegekomen om jullie levenswijze te bestuderen.

DOCHTER

Hoor dat eens aan ! 'Het' kan normaal praten !

VADER

U beschouwt ons dus als rariteiten ?

STANISLAVSKI

Zo zou U het kunnen omschrijven. Persoonlijk hou ik meer van : interessant studiemateriaal.

VADER

Eruit !!!

STANISLAVSKI

Als U mij niet euvel duidt, meen ik enkele boze klanken waar te nemen in uw woorden waarvan ik de betekenis niet helemaal doorgrond. Wees zo vriendelijk mij een verklaring schuldig te zijn.

VADER

U hebt goed genoeg begrepen wat ik zei. ERUIT !!

STANISLAVSKI

Uw neanderthal-reaktie stuit me tegen de behaarde borst. U hebt het recht niet mij zo te behandelen. Ik ben een kunstenaar.

VADER

Dat dacht je maar.

(hij grijpt Stanislavski bij de lurven en sleept hem, zwak tegenspartelend, tot bij de vuilbak-brievenbus)

Luister goed, kereltje. Als je nog terug durft te komen, dan eis ik een minimum aan beleefdheid. Dat was één. En ten tweede, dat je ons behandelt als normaal. Ik herhaal, als normale mensen. En nu ... (werpt hem weg) goede reis en de wind van achteren.

MOEDER

Heb je hem niet wat hard aangepakt ?

VADER

Hij had het lef ons een bezienswaardigheid te noemen, dat noem ik kritiek op onze levenswijze en dat neem ik niet.

DOCHTER

Toch jammer van dat reisje naar Spektakel-planeet.

VADER

Hou je liever bij de realiteit, Virginia. Met dromen kom je nergens. Het is trouwens de hoogste tijd om naar de ruilplaats te gaan. Heb je de juwelen ?

DOCHTER

Hier.

MOEDER

Ik dacht dat jij vandaag een vrije dag had ?

VADER

Met al die bemoeizieke Antverpianen in de buurt moet ik wat beweging hebben om me te ontspannen. Een halve dag heb ik slechts genomen, als je dat wil noteren ? Zijn er nog dingen om te ruilen ?

MOEDER

De aardappelogst was overvloedig. Je kan een aantal zakjes meenemen .

VADER

Uitstekend! Die brengen goed op. Virginia, help me even met inladen.

(Vader brengt zijn vuilbak-auto in orde terwijl Virginia de zakken aanbrengt)

Wat denk je dat die juwelen waard zijn ?

DOCHTER

Meer dan 100 Florijnen 't stuk. Ik heb er een zeer zeldzaam geworden soort visschelp in verwerkt. 150 Florijnen zou een mooie prijs zijn. ?

VADER

Prima. Tot straks dan maar !

(Hij rijdt weg)

MOEDER

Als jij me nou nog wil helpen met de was, kan ik zo met het ... middagmaal beginnen. Door al die herrie is de zaak blijven liggen.

(achter een reeds opgehangen laken klinkt de stem van Stanislavski)

STANISLAVSKI

Is die wildeman weg ?

MOEDER

(gilt)

Ben jij op je kop gevallen ? Een zwakke moeder zo laten schrikken.

STANISLAVSKI

Als een kanker bekruipt mij een gevoel van deerniswekkende spijt. Maar zekerheid in verband met uw bijzit noopte mij zo voortvarend te handelen. Hij was waarachtig in staat mij naar het eeuwig maanlandschap te zenden.

MOEDER

En zou hij daar geen recht toe hebben, denkt U ?

STANISLAVSKI

Het lag geenszins in mijn bedoeling U te beledigen.

MOEDER

Dat begrijp ik wel, maar dan moet je wel een beetje op je woordkeuze gaan letten.

STANISLAVSKI

Ik zal mijn muze raadplegen en haar ongeremdheid trachten in te tomen.

DOCHTER

Wat is dat voor een beest, muze ?

STANISLAVSKI

Het is de gevleugelde woordbrengster van de kunstenaar.

DOCHTER

Loopt ze hier rond ?

STANISLAVSKI

Nee, Dochter Virginia. Ze leeft hier en hier, en ze voedt mijn tong.

DOCHTER

Heb ik ook zo'n 'muze' ?

STANISLAVSKI

Natuurlijk. Maar het ligt aan jezelf om haar te ontdekken en tot leven te brengen.

MOEDER

Virginia !

DOCHTER

Dat kan toch wachten, Moeder. Wat Stanie hier vertelt is heel leerrijk.

MOEDER

Dit gaat voor.

STANISLAVSKI

De naam is Stanislavski.

DOCHTER

Weet ik wel. Maar het is te lang en te moeilijk. Stanie is meer vuilnisbakachtig.

STANISLAVSKI

Ik behoor niet tot uw volk.